Alert

nezavisni magazin za okoliš

Rujan 2010. Godina 1. broj 12

NITRATNA DIREKTIVA EU

KOPAČEVO – SELO POD BAGERIMA

Misija Alerta je informiranje o zaštiti okoliša, očuvanju prirodne i kulturne baštine kao društvenom i političkom pokretu.

NITRATNA DIREKTIVA

Napisala:Ljiljanka Mitoš Svoboda

Zatvaranje poglavlja Okoliš očekuje početkom jeseni 2010.godine, odnosno u prvoj polovici belgijskog predsjedanja EU-om. Pretpostavlja se da će do tada Hrvatska ispuniti zadana joj mjerila, odnosno uvjete zadane od strane EU komisije. No, tu je i dogovaranje koliko možemo kao država dobiti tako zvanog prijelaznog razdoblja, neke vrste prilagođavanja i usklađivanja sa europskim direktivama. Najkritičnije stanje u Hrvatskoj je u području otpadnih voda, kvalitete zraka i industrijskih zagađenja, a dva područja - poljoprivreda i okoliš – u budućnosti moraju biti usklađena s pravilima EU-a i pravne stečevine EU-a. To, ustvari znači da hrvatske vlasti konačno moraju organizirati snažni mehanizam koordinacije između državnih ministarstava, županijske i lokalne razine, te nevladinih organizacija. Naime, ono što političari/ke u svojim javnim nastupima najviše naglašavaju i što mediji bez razumijevanja prepisuju jesu fraze poput „povlačenja novaca“ iz predpristupnih, kohezijskih i sličnih novaca. Zaista su potrebna ogromna ulaganja za postizanje potpune prilagodbe pravnoj stečevini EU-a u poglavlju 27, no važnije je u praksi primijeniti ono što preporučuju i propisuju razne EU direktive, čije nazive je postalo vrlo popularno izgovarati u najelitnijim i mondenim krugovima

Nitratna direktiva je kompleksan propis kojeg je EU komisija donijela u prosincu 1991. godine, dok je Hrvatskom još bjesnio Domovinski rat. Njena primjena trebala bi zaštititi površinske i podzemne vode od zagađenja nitratima, fosfatima i drugim tvarima koje se nekontrolirano koriste u poljoprivredi, kroz gnojiva i sredstva za zaštitu bilja, dopunske ili osnovne dodatke životinjskoj hrani u farmskom uzgoju i slično.

Direktiva ima i dodatke: Radni program i Kodeks dobre prakse u poljoprivredi. Tim se dokumentima obavezuju poljoprivrednici na nove uvjete: plodored, korištenje gnojiva životinjskog i mineralnog podrijetla, uvažavajući tipove tla, nagib, količinu padalina, blizinu vodotokova, kontrolu unošenja dušika i ostalih „dodataka“ za poboljšanje količine uroda ili kvalitete biljnog i životinjskog uzgoja.

Kada bi se ovaj europskih koktel propisa iz Nitratne direktive počeo primjenjivati u Hrvatskoj, ostalo bi nam otvoreno tek nekoliko stočarskih farmi, jer naše farme ne ispunjavaju uvjete pravilnog zbrinjavanja stajskog gnoja i otpadnih voda, zgrađene su u dvorištima u sklopu ili vrlo blizu naselja, te nisu legalizirana u smislu kojem to propisuje EU.

Farme su uglavnom sagrađene bez tehnoloških, higijenskih i urbanističkih uvjeta, a stajski otpad i fekalije iz farmi izbacuju se u okoliš, kanale za slivne vode, potoke, razbacuju se posebnim raspršivačima po livadama, talože se na njivama, cijede se kroz tlo i zagađuju bunare i podzemne vode. Zato u seoskim okruženjima i prigradskim naseljima nema više mirišljavog i svježeg, nego teškog, smradom zagađenog zraka.

Prema Nitratnoj direktivi najveća količina dušika iz stajskog gnojiva može iznositi 170 kg/ha. To je količina gnojiva koje proizvedu samo 2 krave, a dovoljna je za gnojidbu jednog hektara oranice. Za skladištenje stajskog gnojiva kojeg proizvedu te dvije krave potrebno je osigurati četiri kvadratna metra propisno uređenog i zatvorenog prostora. Tako bi naše farme koje drže 1000 krava, morale imati cijelu popratnu industriju za skladištenje, kontrolu i analizu stajskog gnojiva. Po stručnim proračunima, jedna farma sa 30 krava mora izgraditi taložnicu i skladište za stajsko gnojivo, po svim uvjetima vodo-nepropusnosti, te u taj posao investirati najmanje 40.000 eura. Bez obzira na mogućnost dobivanja poticaja kroz EU fondove, ovo je za hrvatske poljorivrednike beznadežno skupo. Tako velika ulaganja, koja se vrlo sporo vraćaju, sigurno neće štimati ni korporacijima poput Agrokora, Žita, i sličnih, pa bi domaća proizvodnja mogla ubrzo biti zamjinjena isplativijim uvozom hrane.

Dakle, sve farme očekuje prvo proces legalizacije objekta, jer bez te dokumentacije neće moći trgovati

Alert
NEZAVISNI MAGAZIN ZA OKOLIŠ

Glavna urednica: *Ljiljanka Mitoš Svoboda*
Grafički urednik: *David Karakaš*
Izdavač: *Press centar za okoliš Hrvatske*
MB: *01885057*
OIB: *61613498234*
ŽR: *PBZ 2340009-1110335583*
Kontakt: *info@alertonline.org*

stokom niti prerađevinama. Da bi legalizirali postojeći objekt, moraju sreiti niz situacija i isposlovati dokumentaciju o međnim linijama, usklađenost objekta sa županijskim prostornim planovima, sa tipskim objektima za uzgoj pojedine vrste stoke, vodopravne, lokacijske i građevinske dozvole, uvjete zaštite okoliša i srodne dokumente. A sve to košta novaca i vremena.

Svjetska Banka odobrila je Hrvatskoj darovnicu Globalnog fonda za okoliš (GEF) za financiranje Projekta kontrole onečišćenja u poljoprivredi (Agrculture Pollution Control Project - APCP). Projekt se ostvarivao od 2007. do 2009.godine, kao važna aktivnosti u poljoprivredi Hrvatske u okviru priprema za članstvo u EU. Pod nazivom „Projekt kontrole onečišćenja u poljoprivredi“ provodio se na pokusnoj osnovi u Osječko-baranjskoj, Vukovarsko-srijemskoj i Varaždinskoj županiji. Lokacije za pilot projekt odabrane su zbog velike gustoće stoke i stočnih farmi u tim županijama. Projekt ima tri komponente:

smanjenje onečišćenja vode i tla koje potiče od poljoprivrede-ovaj dio osigurava kroz investicijski fond od 2,6 mil $,izgradnju skladišta za gnojivo i ugradnju nekih pomoćnih uređaja. Pod naslovom „Primjena nacionalnih agro-okolišnih mjera - načela dobre poljoprivredne prakse - Nitratna direktiva“ provodi se edukacija proizvođača o prihvatljivim postupcima, a sve se održava kroz radionice, putovanja, pokusne plohe, dane polja.

U sklopu te aktivnosti projekt je financirao izlazak brošure „Načela dobre poljoprivredne prakse“ koju je izradio ekspertni tim na čelu s ravnateljem HZPSS-a dr. sc. Ivanom Katalinićem, a koja je trebala biti distribuirana svim aktivnim poljoprivrednicima u RH.

Provođenje kampanje za podizanje javne svijesti kojom bi se širile informacije o koristima projekta te “dobroj praksi u poljoprivredi”, treća je stepenica u ovom projektu.

Ali, efekt projekta na terenu je gotovo nepoznat, iako se za provedbu projekta ustrojila posebna jedinica unutar ministarstva poljoprivrede, Agencija za potporu u poljoprivredi (RTSPP) , a partneri na koje se projekt oslanja su HZPSS i Hrvatske vode koje analiziraju podzemne i površinske vode i bunare. U zadnjem izvještaju o usklađivanju propisa sa Nitratnom direktivom, navodi se da je Hrvatska zatražila odgodu, više vremena i novca za usklađivanje propisa i realizaciju osnovnih uvjeta za rješavanje ogromnih problema u području zbrinjavanja otpadnih voda i ostalog otpada koji nastaje u poljoprivredi.

OGLASI
info@alertonline

KOPAČEVO – SELO POD BAGERIMA

Napisali: Kruno Kartus / Lj. Mitoš Svoboda

Općina Bilje naredila je rušenje zgrade nekadašnje gostionice Melegeš u središtu Kopačeva i obećala raspisati natječaj za pronalaženje privatnih ulagača za gradnju identičnog, još straijeg i ljepšeg objekta na istom mjestu. Zaustavljanje rušenja peticijom je od načelnice Ružice Bilkić tražilo 60 Kopačana, ali zgrade sagrađene 1825. u secesijskom stilu kao tipa panonske kuće-ipak više nema. Osim što je služila kao lokalna gostionica, ta je zgrada od svojih početaka bila i takozvana „manipulacija“ za ribare i trgovce ribom iz Apatina i Kopačeva. Na tom mjestu se dnevno trgovalo stotina kilograma rječne ribe, u doba kada se lovila na tradicionalni način: vršama ili starinskim ribarskim mrežama i alatima (tzv. VEJSZE - ribarska mreža od trske), koje nisu bile namijenjene da uništavaju dno kanala i rukavaca u Kopačkom ritu. Stara je gostionica bila i prva točka turističkih izvidnica i mjesto odakle su kretali čamcima čiklovima „jezerskim putem“ prema velikom Kopačkom jezeru i Dunavu. Rušenjem ove kuće, namjerno je pogubljeno i posljednje mjesto koje je svjedočilo da je selo Kopačevo bilo bogato ribarsko mjesto u močvari zvanoj Kopački rit, najveće u Slavoniji i Baranji, koje je prije više stoljeća živjelo na održivi način.

Po riječima načelnice općine Bilje Ružice Bilkić i čelnika sela Kopačeva Atile Varge, općina je isprva namjeravala gostionicu, koja je nekada bila i društveni dom, obnoviti bez rušenja, ali nakon što su pozvali građevinske statičare ovi su im rekli da je kvaliteta zidova toliko narušena da bi takva verzija bila skuplja od gradnje nove zgrade.

'Objekt kakav mi želimo vidjeti u središtu sela umjesto sadašnjeg koštat će oko 10 milijuna kuna. To je oblik javno-privatnog partnerstva. Nažalost, nismo ga mogli obnoviti i zato je prvo potrebno rušenje', poručili su čelnici i čelnice općine Bilje.

Troškovi su mogli biti manji, posvjedočio je jedan mještanin, da je bivše općinsko vodstvo prihvatilo pomoć mađarske vlade zainteresirane da pomogne brojnoj mađarskoj manjini u tom dijelu Baranje. 'U naše mjesto na ribarske dane 1998. došao je osobno tadašnji, a i sadašnji mađarski premijer Viktor Orban. Nudio je obnovu crkve i gostione, ali naši su ga odbili. Obnovio

je samo crkvu, a ovo vidite kako izgleda', ispričao je Kopačanin pokazujući na zgradu iz 19. stoljeća, staru 185 godina, koja je propala zbog neodržavanja od 1991. godine. U međuvremenu, u njoj je Antun Vrdoljak snimao kadrove za svoj film 'Duga mračna noć'.

Gotova cijela glavna ulica u Kopačevu nekada je bila zaštićena kao spomenik kulture. Međutim posljednjih godina došlo je do takvih devastacija da je Konzervatorski odjel Ministarstva kulture iz Osijeka morao odustati. „Mnogo je ljudi koji imaju vrlo mala primanja i nemaju novca da bi kuće obnovili u skladu s našim uvjetima. Obnavljaju fasade i krovove, rješavaju se vlage, a naši uvjeti poskupljuju im radove nekoliko puta. Zato smo sa zone odustali i prešli na zaštitu pojedinačnih objekata“, objašnjava situaciju pročelnica Konzervatorskog odjela Ivana Sudić. Inače, 'Konzervatorski odjel nudi stručnu pomoć besplatno svim općinama koje im se jave za pomoć, ali oni općine nedovoljno koriste tu mogućnost, pa dolazi do situacija kakva je i ova sa rušenjem bivše gostionice Melegeš.

Tu zgradu, jednu od najvrednijih u selu, Kopačani nakon što su se vratili poslije mirne reintegracije 1997. gledaju već 13 godina kako im pred očima propada.

Mnogo nepravilnosti

Načelnica Ružica Bilkić tek je u večernjim satima istog dana kada je zgrada srušena, u općinskim prostorijama u Kopačevu mještanima i mještankama osobno održala „javni uvid“ u dokumentaciju i detalje projekta buduće zgrade motela i restorana, ali i uređenja centralnog raskrižja u selu, s kojeg glavna ulica vodi ravno u park prirode Kopački rit. U toj je ulici početkom kolovoza ove godine postavljeno pedeset željeznih kandelabra, uvjetno nazvanih „eko secesijskim“. Ista takva javna rasvjeta do sada je bila postavljena na samom ulazu u selo, a druga faza radova izvedena je u zaštićenoj zoni Kopačeva, koje pripada Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture RH kao preventivno zaštićena dobra, a među inima bila je i srušena stara gostionica, izjavila je na otvorenju kandelabera načelnica Ružica.

'Sljedeća dva tjedna, nakon Ribarskih dana, raspisat ćemo natječaj za investitore koji će morati raditi po idejnom rješenju koje smo izradili. Zatim ćemo izraditi i glavni projekt koji će se investitor morati pridržavati. Radi se o javno privatnom partnerstvu, pa će nakon 10 godina nova zgrada prijeći u vlasništvo Općine Bilje', obećala je na javnom uvidu u projekt Ružica Bilkić otkrivši da postoji interes tri investitora,

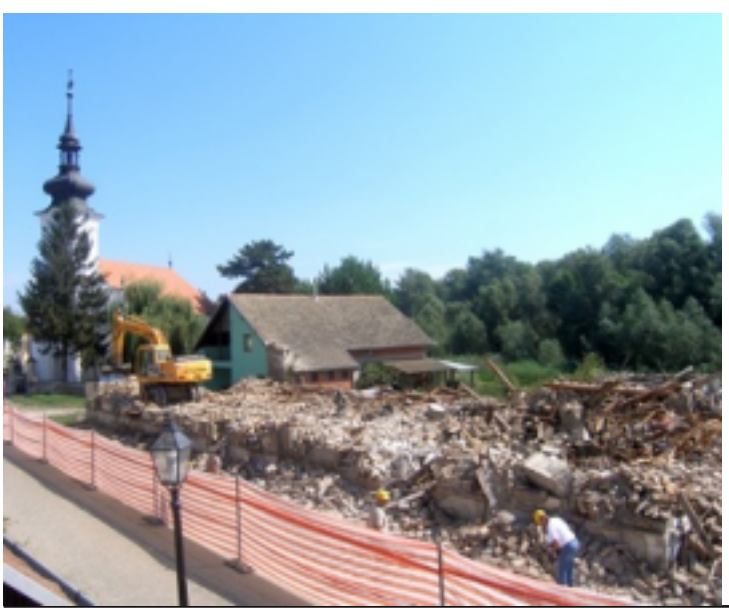
ali detaljnije informacije o njima nije odavala.

Novinarima je pokazala studiju izvodljivosti po kojoj bi gradnja novog objekta investitora stajala 10 milijuna kuna. Godišnji brutto promet bio bi oko četiri milijuna kuna, a godišnja brutto dobit oko 256 tisuća kuna. 'Investitor bi godišnje mogao zaraditi 256 tisuća kuna nakon što otplati kredit i troškove poslovanja', navela je Bilkić podatke iz studije izvodljivosti.

Na novinarsko pitanje koliko su stajale sve dosadašnje studije u vezi gostione Melegeš Bilkić odgovara da se radi o 300 tisuća kuna čemu se sada pribraja i trošak bagera. 'Rušenje bagerom stajalo nas je 50 tisuća kuna', rekla je Bilkić.

Općina je tako u zadnjih godinu dana, od kada je Ministarstvo kulture povuklo odluku o zaštiti objekta, u dokumentaciju uložilo više nego u održavanje zgrade tijekom 13 godina od povratka Kopačana u Baranju nakon okupacije. Treba reći, točnije, općina svih tih godina doslovno ništa nije uložila u, uz crkvu, najvredniju zgradu u selu nego ju je prepustila kontinuiranom propadanju.

Kopačevska Udruga mladih Mor(e) mjesecima se borila protiv rušenja zgrade stare gostionice , pisajući prosvjedno pismo i zahtjeva za odgodom rušenja i ponovnim izlaskom konzervatorskih stručnjaka. 'Gostiona je za naše lokalne ljude, za tradiciju ribarstva, za izgled sela, arhitektonsku baštinu i budući razvoj prevrijedna da bismo dopustili da se priča završi samo na rušenju', rekao je predsjednik Mor(e) David Karakaš i istaknuo da nigdje na oglasnim pločama nije bila istaknuta obavijest o javnom uvidu i raspravi o spornom projektu prije početka rušenja.

Pozadina problema male općine velikih mogućnosti

Prošle godine, gotovo u isto vrijeme, općina Bilje organizirala je stručni skup, kojeg su priredili Robert Koch, Martin Kovačević, Ivica Grabovac i Tihomir Cvijanović. Tada je u općini boravio Hans-Georg Erhard , jedan od vodećih projektanata za arhitekturu okoliša i projektiranje golf igrališta i konzultant za pitanja programa razvoja i realizacije projekata golf igrališta. „Kako je tema razvoja golfa u Hrvatskoj „vruća“ tema već duži niz godina, a pretpostavljena je i gradnja nekoliko golf igrališta u našoj županiji, jedno od njih i u našoj općini Bilje„ namjera općine je definirati našu općinu kao poznatu turističko-ekološku destinaciju“, izrečeno je tada na stručnom skupu.

„Bilje može i ima sve predispozicije da bude vodeći golf centar u regiji. Golf igralište je trošak i samo igralište, bez popratnih sadržaja, je bačen novac. Iz ovog razloga, uz golf igrališta u pravilu se grade hoteli, apartmani i druge vrste nekretnina i/ili zabavnih i sportskih sadržaja koje se komercijaliziraju ili omogućavaju komercijalizaciju. Kako smo prethodno analizirali i druge opcije za koje smo držali da mogu biti primjerenije, a radi se o lokaciji neposredno uz Staru Dravu,“ zaključeno je na kraju skupa.

Tada je stručni tim, kojeg i danas vodi izvjesni Tihomir Cvijanović, poduzetnik koji je prije nekoliko godina bio uključen i optužen za malverzacije u velikoj građevinsko-poslovnoj aferi sa stanovima u Medulinu (»Mjesto u raju«), već procijenio kako bi vrijednosti radova za realizaciju projekta izgradnje golf igrališta sa 18 rupa na ovoj lokaciji Stara Drava u Bilju, cca 2.500.000 €, a troškovi održavanja zbog osigurane dovoljne količine vode minimalni. Međutim, nakon godinu dana od održanog stručnog skupa, isti su čelnici i stručnjaci (povodom rušenja stare gostionice u Bilju) povećali budžet za projekte izgradnje golf terena na 8. 000.000,00 eura. Bogatstvo vode omogućava planiranje dva igrališta za golf, a izgradnja apartmana na mjestu stare gostionice u Kopačevu-obećava slijevanje potoka eura i dolara u općinu Bilje.

Preostaje nada da mladi Mađari, okupljeni u lokalnu udrugu, imaju snage oduprijeti se ovim besmislenim projektima i kao civilna inicijativa, uzeti „stvar u svoje ruke“. Ono što začuđuje da uopće nema nikakve reakcije na buduće gradilište golf terena od strane ekoloških i drugih udruga koje postoje u Osijeku i Baranji, te trenutno koriste europska sredstva za projekte zaštite prirode NATURA 2000.

INICIJATIVA GRAĐANA SRĐ JE NAŠ!

Autori: Udruga Grad, DUB, ART Radionica Lazareti, Udruga mladih Orlando, Domovina, EKO-Omblići, Baština, Pravo na grad i Zelena akcija

Prvog dana rujna na konferenciji za medije u Dubrovniku predstavljena je inicijativa građana „Srđ je naš“! Na poziv dubrovačkih udruga, koje se suprostavljaju projektu apartmanizacije Srđa pod krinkom golfskih terena, ovoj inicijativi su se priključili aktivisti Prava na grad i Zelene akcije s ciljem da se odbaci prijedlog UPU-a Srđa koji je izložen na javnoj raspravi . On uključuje izgradnju i prodaju 268 vila i 1600 kreveta u apartmanima na površini od 310 ha Srđa. Njime se posljednji strateški prostor Grada potreban građanima Dubrovnika za sadržaje koje u stiješnjenom gradu nedostaju, prepušta isključivo interesu pojedinca željnog brze zarade od prodaje vila i apartmana.

Đuro Capor, koordinator inicijative „Srđ je naš“, upozorio je da je neprihvatljivo da u javnoj raspravi o projektu Gradonačelnik Andro Vlahušić, kojeg plaćaju građani Dubrovnika, istupa kao promotor i glasnogovornik projekta. Podsjećamo da je gradonačelnik u vrijeme predizborne kampanje obećavao da će o projektu golfa na Srđu odlučivati građani na referendumu. Također je predstavnicima udruge Grad obećao, i kasnije to objavio na stranicama Grada Dubrovnika, kako će Grad Dubrovnik naručiti i platiti neovisnu studiju utjecaja na okoliš. Tijekom javne rasprave o projektu saznalo se da je studija pred finalizacijom i da ju financira sam investitor Golf-razvoj. Zloupotreba je pozicije gradonačelnika predstavljati ovaj projekt kao projekt od javnog interesa, a klupske sadržaje namijenjene kupcima vila i članovima golf kluba kao sadržaje koji će biti od koristi Dubrovčanima.

Teodor Celakoski (Pravo na grad) smatra da je to posljedica korumpirane politike hrvatskih stranaka koje su se u Saboru svim sredstvima borile protiv otimačine predviđene Zakonom o igralištima za golf, a na lokalnoj razini svim silama podržavaju takav projekt. Celakoski upozorava da će se slučaj Srđ pretvoriti u prvorazredno političko pitanje u predizbornoj godini u Hrvatskoj jer se radi o desetorostruko većem pogodovanju krupnom kapitalu od one na Cvjetnom trgu i Varšavskoj.

Istaknuti dubrovački umjetnik Slaven Tolj je rekao da se otmicom 310 ha potrebnih Gradu , zauvijek onemogućuje njegov urbanistički i gospodarski razvoj. Podsjetio je da se u uvodnoj prezentaciji investitorovog projekta spominje da je Dubrovnik grad izletnika i turista s kruzera. U takvoj shemi okupacije Grada i s kopna i mora, očito je da je investitor zaboravio građane Dubrovnika i njihove interese.

Jagoda Munić (Zelena akcija) je napomenula da je Hrvatska jedina zemlja na svijetu koja ima Zakon o igralištima za golf, koji omogućava prenamjenu i gradnju na poljoprivrednom i šumskom zemljištu, dobijanje zemljišta od države ili lokalne uprave bez javnog najtečaja, te izvlaštavanje privatnih vlasnika zemljišta, a nameće obavezu lokalnoj zajednici da investira u infrastrukturu. Time se investitoru omogućava stvaranje extraprofita, osiromašavanjem lokalne zajednice i stvaranjem nelojalne konkurencije postojećim turističkim kapacitetima. Stoga ove udruge na Srđu brane Dubrovnik i Hrvatsku od pljačke i betonizacije, kako bi spriječili urbicid, ekocid i genocid.

DUBROVČANI O GOLFU NA SRĐU: PROJEKT JE PREVIŠE ODMAKNUO DA BI SE MOGAO ZAUSTAVITI

Priredio: Ahmet KALAJDŽIĆ

Nakon što su predstavnici više građanskih udruga okupljenih u Inicijativi za grad otvoreno posumnjali da se iza projekta golfa na Srđu krije bezočna apartmanizacija i izvlačenje golemog profita od kojeg će Grad imati malo koristi, pitali smo Dubrovčane dijele li i oni slične bojazni:

Ivo Tolja (32), inženjer ekonomije u turizmu: *Ne vjerujem da će se realizirati apartmanizacija jer projekti govore o tek tri posto izgrađenosti površine. Usporedba s maketom budućeg izgleda Srđa pokazuje da je nagrđeniji grad i da bismo mi stalno nešto planirali, a nikad ništa realizirali. Plato Srđa je neuredan i neuređen, a jedina bojazan je ekologija te utjecaj kemikalija na podzemne vode, te je nužna stroga kontrola.*

Mario Jurić (22), student: *Za mirno sam rješenje problema te poštovanje odluka Grada te vlasnika parcela na Srđu. Strah me od apartmanizacije Srđa pod krinkom golfa jer betonizaciju ne smijemo dopustiti ni po koju cijenu te je nužno uvesti strogi nadzor korištenja terena te svih izgrađenih objekata.*

Tatjana Puljizević (40), administrator: *Strah udruga je potpuno opravdan, jer grad je betoniran, a zbog golemog novca “u igri”, realan je strah od ponavljanja tog scenarija na Srđu. I Vlada RH je na strani profita. Iako nisu označeni kao opći interes, Hrvatska ima i prečih interesa od golfa. Srđ moramo zaštititi, a građani moraju braniti Grad i Srđ zbog štetnih kemikalija.*

Ante Šoljić (69), doktor znanosti: *Od dolaska na vlast gradonačelnika, nemam nekih posebnih iluzija. Iza svega je interes krupnog investitora i srednjeg kapitala. Osobno sam za golf i inzistiram na strogoj ekološkoj kontroli jer rizik za kraško tlo postoji. Golf bi gradu proširio ponudu, a je li Srđ prava pozicija, ne znam. Ipak, projekt je predaleko otišao i više nema zaustavljanja, ali nije kasno za limite.*

Periša Boko (26), turistički djelatnik: *Za golf jesam, ali i sam imam osnovane sumnje koje će tek s vremenom i brojnim kontrolama nestati. Iza golfa su politički i financijski čimbenici, a sve treba svesti na razumniju i prihvatljiviju mjeru. No, strogo bih inzistirao na ekologiji te uređenju dijela platoa za potrebe rekreacije građana.*

Zbog poplava rode izbjegavaju Hrvatsku

Autor: Kruno Kartus / tportal.hr

Katastrofalne poplave u lipnju u Slavoniji spriječile su gniježđenje većine roda u istočnoj Hrvatskoj, otkrivaju rezultati akcije prebrojavanja roda i njihovih gnijezda koje je provelo Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode.U cijeloj kontinentalnoj Hrvatskoj 55 volontera pregledalo je 355 gnijezda što je 40 posto od njihova ukupnog broja, a najveći problem s gniježđenjem zabilježen je u Slavoniji.

'Gnijezda su tjednima bila natopljena vodom, jer je kiša neprestance danima padala kao iz kabla. Pored toga, ženke roda nisu mogle održavati odgovarajuću temperaturu jaja, jer su i njihova perja bila natopljena kišom. Sve to utječe na broj mladih', objasnio je tportalu Darko Podravec, dopredsjednik HDZPP.

Budući da su ptice najuočljivije životinje u prirodi, objašnjava Podravec, utjecaj poplava na život drugih divljih životinja teže je uočiti, ali je sigurno prisutan.

Ipak, veliko smanjenje gniježđenja ne bi trebalo znatnije dugoročno utjecati na populaciju roda u našoj zemlji. 'Mladi s odraslim rodama svake godine lete u Afriku, ali se ne vraćaju tri godine. S druge strane, u Hrvatskoj se gnijezde svake godine', ocijenio je.

U evidenciji HDZPP popisano je 877 lokacija rodinih gnijezda u Hrvatskoj, a procjenjuje se da ih je ukupan broj oko 1.500. Sredinom svake godine pozivu HDZPP-a odazove se velik broj volontera – poput školaraca, putnika, izletnika, planinara – kojima pomažu stručnjaci društva kojih je ove godine bilo sedam.

Osim za potrebe društva, raznih projekata i istraživanja, društvo podatke o broju i lokacijama gnijezda dostavlja županijskim javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima. Ovogodišnji rezultati objavljeni su u interaktivnoj karti i statistički na internetskoj stranici HDZPP-a.

Hidrocentrale u Karlovačkoj županiji

Napisao:Ivan Mužar, udruga PCAP Int.

U utorak 31. kolovoza 2010. na svečanosti povodom puštanja u probni rad HE Lešće g. Ivan Vučić, župan Karlovačke županije u svojoj izjavi za medije ponudio je i ostale karlovačke rijeke da se na njima izgrade HE po uzoru na HE Lešće.

Udruga PCAP Int. izrazila je žaljenje zbog izjave gospodina župana. Naime, izgradnjom HE Lešće nepovratno je uništeno 12,5 km jedinstvenog kanjona rijeke Dobre sa svim njenim geomorfološkim karakteristikama. Hidroenergetski potencijal rijeka Dobre, Korane, Mrežnice i Kupe je zanemariv za izgradnju većih protočnih HE i jedino rješenje pri gradnji su akumulacijske HE kojima se uništavaju kanjoni rijeka. Ukoliko želimo zaštititi naše rijeke izgradnja akumulacijskih HE na njima ne dolazi u obzir jer trajno narušavaju kulturni krajolik kao i biotop rijeka, a ako je jedna od strateških odrednica Karlovačke županije razvoj turizma, puno je prihvatljivije razvijati ga na prirodnim i netaknutim rijekama nego na umjetnim akumulacijskim jezerima HE.

PCAP Int. i druge ekološke udruge podupiru razvoj malih protočnih HE koje ne nagrđuju okoliš kao i ne uništavaju biljni i životinjski svijet u rijekama, jer je već Prostornim planom Županije karlovačke predviđen niz ovakvih protočnih HE manje snage, pa izgradnja novih i velikih HE (protočnih ili akumulacijskih) nije prihvatljivo rješenje za rijeke u Karlovačkoj županiji.

TKO JE KRIV ZA NEPRIKLADNI TRANSPORT I SMRT ČETIRIJU ŽIVOTINJA?

Priredila Jelena Likić, Biologija.com

Prije nekoliko tjedana zagrebački zoološki vrt našao se u središtu pozornosti zbog, kako je tada objavljeno, smrti dva jelena prilikom transporta životinja od zagrebačkog zoološkog vrta do zoološkog vrta u Skopju. No rezultati istrage pokazali su malo drukčiju sliku, a tužbe prijete dvjema uključenim stranama.

Davorka Maljković, ravnateljica zagrebačkog zoološkog vrta i direktor skopskog zoološkog vrta Dane Kuzmanovski početkom kolovoza zanijekali su vlastitu odgovornost za smrt životinja, prebacujući krivnju na prijevoznika Berislava Jokića, vlasnika tvrtke Bero d.o.o. iz Svetog Ivana Žabna kraj Vrbovca. Berislav Jokić potvrdio je smrt životinja dodavši: "Životinje ugibaju baš kao i ljudi. Nije to prvi put da su životinje putem uginule, događa se to često", iz čega proizlazi kako u tome ne vidi ništa protuzakonito, niti etički sporno.

"Dva jelena i dvije antilope umrli su od toplotnog udara, što je potvrđeno i obdukcijom"

Makedonska udruga za zaštitu životinja Anima Mundi i makedonski mediji objavili su informacije s tiskovne konferencije održane prije šest dana u Skopju. Direktor skopskog zoološkog vrta Dane Kuzmanovski informirao je javnost i medije da su početkom kolovoza tijekom prijevoza tri gnu antilope i šest jelena aksisa, a ne osam životinja kako je prvotno objavljeno u hrvatskim medijima, umrle četiri, a ne dvije životinje. Dva jelena i dvije antilope umrli su od toplotnog udara, što je potvrđeno i obdukcijom. Makedonski veterinari utvrdili su da su tijekom transporta na udaljenost od oko tisuću kilometara životinje bile stisnute u pretijesnim drvenim sanducima. Izmjerena dužina kaveza bila je 72 cm, a raspon rogova jedne antilope je 75 cm, što znači da su životinje cijeli put provele s iskrivljenim vratom, a jedina preživjela antilopa ostala je bez jednoga roga. U vozilu zbog nedostatka ventilacije nije postojao protok zraka niti su životinje imale vodu za piće. Prilikom dolaska u vozilu je izmjerena temperatura od 40 Celzijevih stupnjeva.

Direktor skopskog zoološkog vrta izričito odbacuje svoju krivnju te najavljuje tužbu protiv zagrebačkog zoološkog vrta, za koji tvrdi da je u potpunosti preuzeo organizaciju i odgovornost za transport. Prema njegovim riječima, oni su našli prijevoznika, dok je skopski zoološki vrt jedino platio troškove prijevoza životinja, s obzirom da u Makedoniji nema registriranih prijevoznika životinja. Veterinarska služba zagrebačkog zoološkog vrta odobrila je transport, iako je bila dužna smjestiti životinje u sigurno i adekvatno prijevozno sredstvo te provjeriti uvjete prijevoza. Također, Kuzmanovski smatra kako je za nedostatak ventilacije i izostanak vode za piće u vozilu kriv prijevoznik, tvrtka Bero d.o.o., koju je već prilikom ulaska u Makedoniju veterinarski inspektor na granici kaznio s 500 eura zbog neadekvatnih uvjeta transporta.

Osim skopskog zoološkog vrta, koji je najavio tužbu protiv zagrebačkog zoološkog vrta, udruga Prijatelji životinja, podnijela je prekršajnu i kaznenu prijavu protiv prijevoznika, tvrtke Bero d.o.o.

OGLASI
info@alertonline

A ŠTO BI BILO KAD BI BILO?

Autor: Luka Rocco, Mladi list

Svi znamo da se struja, relativno skupo plaća. Ukoliko imamo jedan bojler, vešmašinu i štednjak na struju, uz uobičajenu rasvjetu i ukoliko vodimo računa o potrošnji (iliti štedimo) račun nam može preći i dosta preko 500 Kn mjesečno, a kamoli ako bismo se željeli grijati na struju?! To bi bili računi od par tisuća kuna, a to si skoro nitko ne može priuštiti.

Kada čovjek tako kalkulira i razmišlja, ne može si pomoći a da ne pomisli kako je tu struju vrlo komplicirano proizvesti, tj. transformirati neki drugi vid energije u el. struju. Međutim, svugdje oko nas vibrira energija. Besplatna, iskoristiva, čista, zelena energija. Osim sofisticiranih naprava i sistema koji su rezervirani isključivo za uporabu od strane vodećih svjetskih vojnih snaga, a koji praktički potpuno besplatno proizvode ogromne količine el. energije, mi obični smrtnici, osim elektre imamo tri mogućnosti: 1. agregat (dizel ili benzinski); 2. solarni paneli; 3. vjetrenjača. Naravno da ima i nekih inovatora entuzijasta koji pokušavaju konvenirati razne vidove energije u el. energiju pomoću svojih naprava i izuma, međutim, niti jedan od njih na slobodnom tržištu još nije ponudio niti jedan od takvih izuma. To se naravno treba pripisati tome što slobodno tržište kao takvo niti ne postoji.

To, takozvano, slobodno tržite nam nudi benzinske i dizel agregate po relativno prihvatljivim cijenama. Tako agregat snage 6 KW stoji svega 10.000 Kn. S obzirom da struju elektri plaćamo oko 0,75 Kn za kilovat/sat, to ne bi bio nikakav ulog kada bi benzin stajao pop-ut vode. No, benzin ili dizel već su prešli 8 Kn po litri… Agregat, dakle ostaje samo za slučaj nužde i za kratkoročnu primjenu (vrlo kratkoročnu). Solarni paneli, s druge strane, ne troše ništa (osim par malo jačih akumulatora svakih 5-7 godina) ali su im zato cijene paprene. Tako solarni panel snage od svega 200W stoji 8.500 Kn!!! Znači, da bi došli do snage koju nam nudi gore spomenuti agregat morali bismo potrošiti 255.000 Kn i to samo na panele, a tu idu i drugi troškovi poput instalacija, akumulatora i prijetvornih stanica. Ali zašto očajavati, pa mi imamo i mogućnost vjetrenjače. Da vidimo sad računicu za tu opciju. Vjetrenjača snage 7,5 KW u Hrvatskoj stoji oko 230.000 Kn, a struju daje samo kad ima vjetra i također treba imati svu dodatnu opremu kao što imamo kod solarnih panela. Idealna situacija bi tako bila kombinacija solarnih panela i vjetrenjače što bi nam diglo ulog na 500.000 Kn. Tako bi u Hrvatskoj za pola miliona kuna mogli imati neovisni sustav za proizvodnju električne energije koji bi bio dostatan za jedno malo domaćinstvo. Tu količinu novca, takvo malo domaćinstvo, potrošit će na račune električne energije otprilike kroz 74-84 godine, ovisno o potrošnji. I kome se to isplati? Odgovor svi znamo.

Nego, što vi mislite? Je li jednostavnije izraditi agregat, koji osim generatora još ima i motor (benzinski ili dizel), ili vjetrenjaču koja umjesto složenog motora ima samo propeler i generator? Jednostavnije je izraditi vjetrenjaču, ali je skuplje! Zbog primjene ove izuzetne logike kapitalističkih umova dolazi do zasićenja tržišta, masovnog zagađenja, vladavine naftnog lobija, ratova i stvaranja još iskvarenih političara. Pa tako sve u krug dok priroda ne lupi šakom o stol.

Kad bi sva domaćinstva izvan gradova imala neovisne energetske sustave, ona bi mogla svojim viškom nadopunjavati električnu mrežu te višak novca, koji ovako bespovratno pada u poderane džepove državne blagajne i njenih miljenika, ulagati u svoj razvoj i održavanje. U gradovima bi, pak, vjetrenjače i solarni paneli mogli stajati na krovovima zgrada. Takav scenarij nije nepoznanica i vrlo je lako ostvariv ukoliko sebični vlastodršci, otupjeli od brojaka koje im se vrte po glavama, pokrenu masovnu proizvodnju jednostavnih tehnologija za vrlo jeftino iskorištavanje obnovljivih izvora energije. Međutim, očito je kako će prije toga s neba morati početi padati sumporne kugle, jer građani uporno izabiru vlastodršce koji im ne daju jeftinu zelenu energiju već umjesto toga žele izgraditi nuklearnu elektranu te dobiti još jedan razlog za poskupljenje struje.

IZVRSNO ČIST JADRAN

Izvor: MZOPU

Ministarstvo je na web stranici http://www.izor.hr/kakvoca/ objavilo rezultate sedmog ovogodišnjeg ispitivanja kakvoće mora na plažama hrvatskog Jadrana. Rezultati ispitivanja, za period od 02. do 12. kolovoza, pokazuju izvrsnu kakvoću mora na 872 od ukupno 913 mjernih točaka. U niti jednom uzorku nije zabilježena nezadovoljavajuća kakvoća mora za kupanje, sport i rekreaciju.

Sukladno Uredbi o kakvoći mora za kupanje (Narodne novine 73/08), prilagođenoj međunarodnim normama i pravnoj stečevini Europske Unije, Program ispitivanja kakvoće mora na plažama u Republici Hrvatskoj provodi se od početka svibnja do kraja rujna, svakih petnaest dana, deset puta tijekom sezone kupanja duž čitavog obalnog pojasa na točkama koje prije početka sezone određuje sedam priobalnih županija. Troškove ispitivanja podmiruju same županije koje su rezultate ispitivanja dužne objavljivati na svojim internetskim stranicama.

Rezultati ispitivanja kakvoće mora za kupanje unose se u jedinstvenu bazu podataka - internetsku aplikaciju za unos, obradu i valorizaciju rezultata ispitivanja, te izvješćivanje i informiranje javnosti o kakvoći mora za kupanje koju je izradilo Ministarstvo za potrebe provedbe Uredbe o kakvoći mora za kupanje.

Ocjene kakvoće mora date su u realnom vremenu, a prikazane su obojanim kružnim simbolima na Google maps podlogama. Uz ocjene kakvoće mora dostupne su informacije o meteorološkim i ostalim uvijetima prilikom uzimanja uzoraka. Ove je sezone Ministarstvo aplikaciju obogatilo cijelim nizom sadržaja; od servisnih informacija poput sadržaja plaže, opreme, infrastrukture, fotografija plaže, do mogućnosti ocjenjivanja i davanja komentara samih kupača, a u cilju daljnjeg poboljšanja upravljanja plažama. Spomenuta aplikacija čini dio baze podataka i pokazatelja stanja morskog okoliša, marikulture i ribarstva.

Program praćenja kakvoće mora na plažama koordinira Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a poslove praćenja kakvoće mora za kupanje obavljaju samo ovlaštene pravne osobe kojima su županije povjerile provedbu ovih poslova. Po obavijesti o onečišćenju mora ovlaštene pravne osobe obavljaju uzorkovanje mora i dostavljaju podatke inspekciji zaštite okoliša i nadležnom upravnom tijelu u županiji koje potom informira javnost o njegovoj pojavi i očekivanom trajanju.

ZA SVAKU OSUDU! Onim čega se pametni stide, budale se hvale. Prenosimo tekst u kojem se šumari Hrvatskih šuma ponosno hvale nečim što normalan svijet osuđuje:

DJEDICA (91) U TIKVEŠKOM LOVIŠTU UBIO ZLATNOG JELENA

Autor: Hina / tportal.hr,3.rujna,2010.

U lovištu Hrvatskih šuma Podunavlje-Podravlje, poznatu kao tikveško lovište, 91-godišnji lovac Mitar Janković iz Crne Gore odstrijelio zlatnog jelena s 220 točaka, jednog od najtrofejnijih u tom baranjskom lovištu u zadnjih 15-ak godina.

Po riječima Zlatana Mihaljevića, voditelja lovstva Hrvatskih šuma osječke Uprave šuma, riječ je o doista izvanrednu trofeju, a "dugovječni lovac Mitar Janković ostvario je, kako je rekao, svoj životni san". Zaljubljenik u lov, umirovljeni pukovnik bivše JNA, taj je životni san platio oko 100.000 kuna.

Naš gost iz Kolašina u Crnoj Gori, do granice s Hrvatskom gdje smo ga dočekali vozio je uglavnom sam svoj automobil, kazao je Mihaljević. Dodao je kako je "riječ o 91-godišnjaku, što znači da smo prema njemu bili posebno pažljivi jer je, među ostalim, hod po tikveškoj šumi zahtjevan".

Prije dolaska u naše lovište crnogorski dnevnik "Pobjeda" objavio je velik članak o lovcu Mitru Jankoviću i njegovoj želji da dođe u tikveško lovište i odstrijeli jelena. Izjavio je kako bi bio zadovoljan i s broncom, možda srebrom, a posrećilo mu se zlato", kazao je Mihaljević.

U tikveškom lovištu, jednom od najpoznatijih u svijetu, boravi matično

stado od 1400 grla jelenske divljači i matično stado od 600 divljih svinja. "Mi smo jedno od najskupljih europskih lovišta, no s punim pravom, jer raspolažemo najkvalitetnijom divljači, posebno baranjskim jelenom koji je poznat u cijelom svijetu i naš je brend. Posebna je zanimljivost što divljač živi u prirodnom ambijentu", rekao je Mihaljević.

Upravo je u tijeku rika jelena, pojava koja privlači lovce iz cijeloga svijeta, te nam dolaze lovci iz Danske, Njemačke, Italije, Španjolske, Portugala i drugih zemalja, podsjetio je, dodavši kako svi žele odstrijeliti trofejnoga baranjskog jelena. "Možemo se pohvaliti da je više zainteresiranih lovaca što domaćih što inozemnih od naših mogućnosti da ih primimo, jer su pravila o odstrjelu jelena i svega što se odnosi na organizirano lovstvo stroga", naglasio je Mihaljević.

info@alertonline.org

SMEĆE ZLATA VRIJEDNO

Napisala Monika Lohnmüller/DW

Izvori prirodnih sirovina mogli bi presušiti i prije nego što se pretpostavljalo. Zalihe indija, paladija, zlata i bakra već su pri kraju. Da li se odgovor na ovaj problem skirva u smeću? Zbog porasta svjetskog stanovništva te ubrzanog gospodarskog razvoja zemalja poput Indije i Kine, povećala se i potražnja za sirovinama. Iz toga proizlazi da je budućnost u reciklaži, u ponovnoj upotrebi sirovina. Otpad postaje jedan od najvažnijih izvora sirovina.

U smeću je spas

Indij je rijedak materijal, a nezamijenjiv je u proizvodnji televizora, ravnih ekrana i ekrana osjetljivih na dodir. Prema procijenama stručnjaka, zalihe indija iscrpit će se za šest do deset godina. Zalihe nafte, koja je važan izvor energije i temelj industrije umjetnih tvari, presušit će za nekih šest -sedam desetljeća. Prirodni izvori bakra, koji se između ostaloga koristi i za proizvodnju elektroničkih uređaja, mogli bi nestati za otprilike trideset godina. "Moramo jednostavno shvatiti da su izvori sirovina ograničeni. To se vidi i po cijenama sirovina koje prate trend porasta. To je pak povezano s porastom potražnje zbog ubrzanog gospodarskog razvoja dosada nerazvijenih zemalja poput Indije i Kine. Izvori sirovina su ograničeni pa zbog toga sekundarne sirovine postaju sve zanimljivije," rekao je Jörg Lacher iz Saveznog udruženja za sekundarne sirovine i zbrinjavanje otpada.

U elektroničkom otpadu se skriva pravo malo bogatstvo. Ponovna upotreba, odnosno reciklaža od životne je važnosti za sirovinama siromašnu Njemačku, koja je, unatoč tomu, godinama na vrhu liste svjetskih izvoznih sila. S obzirom na sve manje prirodne zalihe sirovina sasvim je sigurno da će otpad u budućnosti biti najvažniji resurs. To se ne odnosi samo na Njemačku, već i na ostatak svijeta.

Div među smetlarima

Nijemci već desetljećima u svojim domaćinstvima odvajaju otpad. Iako su u početku bili ismijavani, trend upotrebe raznobojnih vrećica za različite vrste otpada raširio se i na druge, prije svega europske zemlje. Iz starih novina možemo dobiti bijeli, skupi papir. Bioplin se proizvodi iz komposta, a pravo blago skriva se u elektroničkom otpadu. Sortiranje elektroničkog otpada u Remondisovom pogonu Bildunterschrift: Remondis je njemački div u zbrinjavanju otpada. Ovo poduzeće u privatnom vlasništvu nalazi se u vestfalskom gradu Lünen na rijeci Lippe. Raspolažu brojnim postrojenjima pomoću kojih sortiraju taj kaos otpada iz kojeg izvlače vrijedne sirovine. "To je hrpa najrazličitijih materijala, usisavača, elektroničkih uređaja svih vrsta, računala, tipkovnica, dakle materijala koji se sastoje od najrazličitijih komponenti koje su povezane jedna s drugom: plastika, metal, plemeniti metali. Taj materijal se u postrojenju usitnjuje tako da se pojedine komponente odvoje. Na kraju tog procesa u zadnjoj hala možemo vidjeti kako se pojedine sekundarne sirovine skupljaju u spremnike. Ti spremnici idu direktno u talionice čelične industrije," objasnio je glasnogovornik Remondisa, Michael Schneider. Dodao je da je Remondis najveći centar za reciklažu u Europi.

22 tone zlata u smeće

Godišnje bacamo 20 - 22 tone zlata u smeće! Svjetska potražnja za posebnim metalima i rijetkim rudama prema procjenama stručnjaka utrostručiti će se do 2030. godine. Potražnja za metalima poput primjerice litija, indija, tantala ili germanija raste zbog razvoja novih tehnologija (baterije za automobile na struju, optički kablovi i druge moderne tehnologije).

Ova grana industrije tek će doživjeti pravi procvat. Zbrinjavanje otpada postaje milijunski posao. Ambiciozne zemlje u Aziji i Latinskoj Americi žarko trebaju sirovine, a resursi naše Zemlje ne mogu zadovoljiti njihove potrebe. Budućnost je dakle u sekundarnim sirovinama. Tako je, kao što i Michael Schneider tvrdi, i svaki mobitel neiscrpan izvor: "U svakom mobilnom uređaju nalazi se otprilike 23 miligrama zlata. To je prosječna vrijednost. Na godinu se širom svijeta proizvede 1,3 milijarde mobitela. No samo deset posto njih završi u postrojenjima za reciklažu. To znači da ljudi godišnje bacaju 20, 22 tone zlata u smeće."

Bogate zemlje loše utječu na okoliš siromašnih

Napisao:Stephen Leahy

Rast globalnog bogatstva uzrok je katastrofa na planeti; utjecaj na okoliš raste oko 80% u odnosu na udvostručenje prihoda. Najveći planetarni kriminalci su fosilna goriva i poljoprivreda. Ironično, ali to su također dva najsubvencioniranija sektora, poručio je na nedavnom zasjedanju UN dr. Ernst von Weizsaecker, profesor norveškog Sveučilišta znanosti i tehnologije i supredsjedatelj International Panel za održivo upravljanje resursima. "U slučaju CO2, udvostručenje bogatstva povećava pritisak na okoliš 60 do 80 posto“, rekao je von Weizsaecker izjavio je u intervjuu.

Povećanje izobilja u razvijenim državama izazvalo je promjenu u prehrani i konzumaciji mesa i mliječnih proizvoda, tako da se za uzgoj stoke sada troši mnogo više površina oduzetih od oranica sa usjevima, a neizravno se troši 70 posto svježe vode“, rekao je von Weizsaecker iz Bruxellesa. Sve ti ide na uštrb siromašnih zemalja.

Izvješće "Utjecaj potrošnje i proizvodnje na okoliš : prioritetni proizvodi i materijali", objavljen je i u Europskoj komisiji u Bruxellesu. U studiji je jasno da se meso koristi više nego ostali prehrambeni proizvodi, pa je logično da se iz gnojiva emitira daleko više CO2 nego pri proizvodnji vegetarijanske prehrane. Studija također pokazuje kako bogate zemlje kao što su Japan, SAD i države Europske unije "izvoze" veliki dio svojeg utjecaja na okoliš, odnosno zagađenja i devastiranja. Tako je nastala spirala destruktivne su-ovisnost: Kina podiže emisije CO2 krčenjem šuma i razvojem svih industrija, a izravne posljedice „izvoze“ se u Sjevernu Ameriku i Europu kroz robu široke potrošnje.

"Obzirom na ovu činjenicu, možda trenutni način strukturiranja sporazuma o smanjenju emisije CO2 nije više aktuelan," rekao je Ashok Khosla, supredsjedatelj panela i predsjednik World Conservation Union (IUCN).

Vranje zabranilo plastične kese – subvencije na nezagađivačku ambalažu

Izvor: ekoforum

Odluka skupštine Vranja o zabrani upotrebe plastičnih kesa stupila je na snagu. Vranje postalo prvi grad u Srbiji, ali i u regiji, koji je zabranio promet i upotrebu plastičnih kesa. Primjena odluke počela je poslije dvije godine administrativnih priprema i edukacije proizvođača kesa, trgovaca i potrošača.

"Iako je odluka na snazi, ipak od danas neće biti kontrole i sankcija jer je kompletan sastav komunalne inspekcije na obuci, a hoćemo i građane da pripremimo na ono što ih čeka", kaže Nela Cvetković, članica Gradskog veća zadužena za ekologiju.

Ona je istakla da će na slijedećoj sjednici Skupštine grada biti usvojena i odluka o kaznenim mjerama, tako da je realno očekivati da se, od 1. studenog ove godine odluka o zabrani upotrebe plastičnih kesa primjenjuje u potpunosti.

Prema podacima anketiranja, više od 90 posto stanovnika općine Vranje podržava ovu odluku i spremni su je u praksi primjenjivati tako što će od danas koristiti biorazgradive kese ili platnene torbe.

A Vlada Srbije uskoro će usvojiti Uredbu o subvenciji proizvođačima kesa koje manje zagađuju životnu sredinu. Prema toj uredbi, svaki proizvođač razgradivih kesa dobio bi subvenciju od 67 eura po toni. Oko 47 eura po toni dobivali bi proizvođači kesa koje su deblje od 20 mikrona i koje su pogodne za višestruku upotrebu.

Bojan Đurić, državni sekretar u Ministarstvu životne sredine i prostornog planiranja izjavio je za medije kako će u Srbiji biti zabranjena proizvodnja i uvoz pretankih polietilenskih kesa. Umjesto njih koristit će se plastične kese za višekratnu upotrebu, kao i biorazgradive.

"Kese, koje su najčešće u upotrebi i koje dobijamo besplatno na pijacama ili u trgovinama najopasnije su, jer su pretanke i samo za jednokratnu upotrebu. A, potrebno je da se skupi na milione njih da bi se dobila kritična masa pogodna za reciklažu", poručio je Đurić, najavljujući da će se ubuduće naplaćivati kazne za upotrebu polietilenskih kesa. Taj novac će se slijevati u fond iz koga će se subven-

MAĐARI SUSPENDIRALI DOZVOLU ZA HOLCIMOV KAMENOLOM

Izvor: MTI

Mađarski nacionalni inspektorat za zaštitu okoliša, prirode i voda opozvao je okolišnu dozvolu tvrtki Holcim Hungaria Zrt- mađarske jedinice švicarske Holcim cement korporacije, a koju su im Mađari odobrili za proširenje na 90 hektara kamenoloma vapnenca u sjevernoj Mađarskoj., građanskog okoliša organizacije žalio da je odluka o dodjeli dozvole informirani MTI u srijedu navečer.

Holcim Hungaria planira trostruko opvećanje kapaciteta na kamenolomu do 1,8 milijuna tona godišnje kako bi se osigurala sirovina potrebna za proširenje tvrtke prema tvornice cementa.

Dužnosnici Holcim Hungaria izjavili su medijima da tvrtka još uvijek razmišlja kako i što dalje, obzirom na potrebe proširenja tvornice cementa u Nyergesújfalu, uz Dunav u sjevernoj Mađarskoj, a nakon odluke da se ukine odluka o proširenju kamenoloma.

OGLAS

TEAM RAFTING DRAVA - MURA

TKO SMO?
mladi iskusni zaljubljenici u prirodu i avanturu
ŠTO RADIMO?
veslamo u rafting čamcima
odlično smo osposobljeni, obrazovani i licencirani vodiči i skiperi
posjedujemo sve potrebne dozvole za rafting turizam Murom i Dravom do ušća u Dunav
promoviramo rijeke Dravu i Muru
ŠTO NUDIMO?
-programe izleta za pustolove
-program izleta za obitelji s djecom
- vožnju u profesionalnim GUMAR rafting čamcima kapaciteta do 10 osoba koji su opremljeni s prslucima, bačvama za fotoaparate, mobitle, kamere, dokumente i slično
KADA ORGANIZIRAMO RAFTING?
-od 01. travnja do 01. listopada
-za ljubitelje ekstremnihavantura tijekom cijele godine

POSEBNA PONUDA:
- jedanaest (11) dana kanuinga po Dravi od HE Donja Dubrava
do Aljmaša (ušća Drave u Dunav)
CIJENE I DODATNE INFORMACIJE :
Denis Cizar, licencirani rafting skiper
E-mail: dcizar@gmail.com ,
Skype: dcizar
GSM:
+385 (0)98 463 346 (CRO)
+386 (0)51 457 800 (SLO)

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva raspisala natječaje i pozive za iskaz interesa, rokovi za dostavu projektnih prijedloga su 20. rujna i 1. listopada 2010.

Otvorena su dva natječaja za odobravanje financijskih potpora, dva natječaja za dodjelu godišnjih nagrada te tri poziva za iskaz interesa za inicijalnom suradnjom. Raspisan je natječaj za projekte demokratizacije i razvoja civilnoga društva, natječaj za dodjelu institucionalnih potpora te nagrada "Škola - prijatelj zajednice" i "Zajedno za bolje". Pozivi za iskaz interesa za inicijalnom suradnjom otvoreni su za prijavu projekata istraživanja razvoja civilnoga društva, neprofitnih medijskih projekata te projekata međunarodne razvojne pomoći.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi objavilo je natječaje i pozive na suradnju za udruge za 2010. godinu u području zdravstva, socijalne skrbi, ovisnosti, razvoja i širenja mreže socijalnih usluga, te područje osoba s invaliditetom i to iz sredstava državnog proračuna i lutrijskih sredstava.

Rok prijave za jednokratne potpore je do 15. studenoga 2010. Detaljne informacije, kao i cjeloviti tekst natječaja te upute za prijavu projekata/programa uključujući obrasce možete preuzeti

http://www.mzss.hr/hr/natjecaji/natjecaji_za-_udruge/natjecaj_za_udruge_2010

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost objavio je Natječaj za korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost radi financiranja projekata organizacija civilnoga društva (udruga) u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

Temeljem ovog Natječaja Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za pojedini projekt odobrava sredstva donacije u iznosu od 10.000,00 do 80.000,00 kuna, ovisno o vrijednosti projekta i učincima koji se postižu u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije. Pravo na prijavu imaju udruge registrirane prema Zakonu o udrugama (NN 88/01, 11/02), čije je primarno djelovanje usmjereno na područje zaštite okoliša, energetsku učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije. Rok za dostavu natječajne dokumentacije je 16. rujna 2010. Detaljne informacije na

http://www.fzoeu.hr/hrv/index.asp

Fond "Višegrad" - Natječaj za male/standardne financijske potpore

Objavljen je natječaj u sklopu International Višegrad Fund za male, odnosno standardne financijske potpore. U okviru ovog natječaja mogu se prijaviti projekti u sljedećih šest kategorija: kulturna suradnja, znanstvena razmjena i istraživanje, obrazovanje, razmjena mladih, prekogranična suradnja ili promicanje turizma, dok područja djelovanja mogu biti primjerice ekologija, socijalna pitanja, sport i slobodno vrijeme, mediji, itd. Više o natječaju na

http://visegradfund.org/grants/

Trajni godišnji poziv za iskaz interesa za sudjelovanje u studijskim posjetama u sklopu programa People to People (P2P) za 2010.

U prosincu 2010. Europska komisija pripremila je okvirni plan provedbe aktivnosti u sklopu programa Ljudi ljudima za studijska putovanja u 2010. Ovim pozivamo organizacije civilnog društva da se što više uključuju u aktivnosti u okviru navedenog Programa. Informacije o svakom pojedinom posjetu objavljujemo na stranicama Ureda uključujući poziv za iskaz interesa i Upute za sudionike. Za organizaciju studijskog posjeta odgovorni su prvenstveno Europska komisija (Bruxelles), Delegacija Europske unije, te TACSO tim u Hrvatskoj i Ured za udruge VRH.

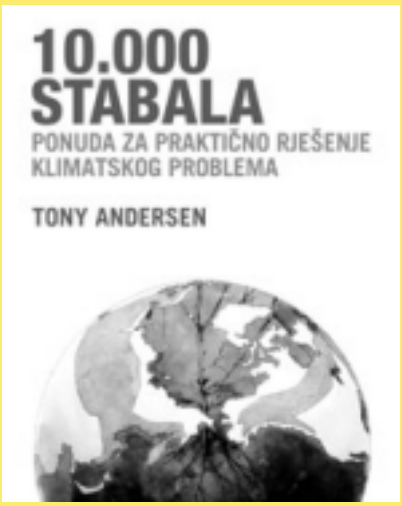
Okvirni program aktivnosti za godinu 2010. možete preuzeti

http://ec.europa.eu/enlargement/taiex/p2p/planning_en.htm

a o pokrivanju troškova sudjelovanja u studijskim posjetama pročitajte u Uputama za sudionike i sudionice:

http://uzuvrh.hr/vijest.aspx?pageID=20&newsID=1086

DANI PERMAKULTURE U HRVATSKOJ

Od 09. do 12. rujna 2010.g. održava se permakulturna konvergencija, na Vukomeriću (11. i 12. rujna), a otavaranje događanja je 9. rujna s početkom u 19 sati , u prostorijama Zelene akcije u Frankopanskoj 1, Zagreb, kada će se održati promocija knjižice ,,10.000 - STABALA ponuda za praktično rješenje klimatskog problema, autora Tonya Andersena. Deatljne informacije o Danima permakulture u Hrvatskoj i mogućnosti sudjelovanja pročitajte na

http://pikaiprijatelji.com/site/modules/news-/article.php?storyid=79.

EUROPSKI TJEDAN KRETANJA

Europski tjedan kretanja je manifestacija posvećena održivoj mobilnosti koja se uz financijsku i političku potporu Europske komisije od 2002. godine održava u razdoblju od 16. do 22. rujna. Tri su organizacije, Eurocities, Energy Cities i Climate Alliance, koje imaju ključnu ulogu u koordinaciji aktivnosti i promociji čitave manifestacije.

Ovogodišnje izdanje Europskog tjedna kretanja ima za cilj što veći broj europljana koji žive u urbanim sredinama osvijestiti da putuju 'pametnije' – pješice, biciklom ili javnim prijevozom. Tako će doprinijeti ne samo svojem zdravlju i dobrobiti, nego i zaštiti okoliša i kakvoći života u gradovima, pomažući da svi zajedno živimo 'kvalitetnije'. Tema 'Putuj pametnije, živi kvalitetnije' predstavlja svojevrsni poziv za buđenje lokalnim vlastima kako bi pomnije razmotrile utjecaj prometne politike na svakodnevni život i kvalitetu života i poduzele odgovarajuće mjere. Više o aktivnostima u Hrvatskoj na

http://www.mobilityweek.eu/cities/participants.php?country=Croatia&id_country=HR

IZLOŽBA „BIODIVERSITY IS LIFE, BIODIVERSITY IS OUR LIFE“

Službeno otvorenje izložbe “Biodiversity is life, Biodiversity is our life” otvara se 6. rujna, u Botanical Museumu u Copenhagenu.

UN je proglasi ovu , 2010.godinu međunarodnom godinom biološke raznolikosti, te je ova izložba posvećena tomu. Izložba je otvorena do 24. listopada, a partneri u organizaciji su Global Biodiversity Information Facility (GBIF), the European Environment Agency i ambasada Francuske u Danskoj, u suradnji sa Natural History Museum of Denmark, Copenhagen University i Danish National Commission UNESCO.

KONFERENCIJA THINK EUROPEAN, ACT REGIONAL!

„Misli europski-djeluj regionalno“, radni je naziv dvodnevne konferencije organizirane od strane Komiteta za regije EU , koja će se održati 13. i 14. rujna 2010.g. u Brusselsu. Glavna tema konferencije je energija, od proizvodnje i tržišta do održivosti i obnovljivosti.

EUROPI PRIJETI ZAHLAĐENJE

Vjesnik, prosinac 2005.

Zbog globalnog zatopljenja, uzrokovanog emisijama fosilnih goriva i velikim koncentracijama ugljičnog dioksida i drugih stakleničkih plinova u atmosferi, moglo bi na području sjevernog Atlantika doći do slabljenja razlike u temperaturi zraka između područja bližih Sjevernom polu i onih bližih Ekvatoru. Budući da brzina vjetra ovisi o tim razlikama, smanjenje temperaturnih razlika dovelo bi do slabljenja zapadnih vjetrova. To bi pak moglo dovesti do slabljenja Golfske struje koja ublažava klimatske prilike u zapadnoj i sjevernoj Europi. A to bi, u tim dijelovima Europe, moglo uvjetovati zahlađenje zimi. Na globalnoj razini javlja se zatopljenje, no u regionalnim područjima zbog takvih i sličnih efekata može doći do zahlađenja. Zbog globalnog zatopljenja topi se led na polovima, pa bi u Atlantiku moglo doći do smanjenja saliniteta, a to bi, uz slabljenje zapadnih vjetrova, također moglo utjecati na slabljenje Golfske struje.

Dakle direktne posljedice globalnog zatopljenja mogle bi biti slabljenje zapadnog vjetra i topljenje leda na polovima i time smanjenje slanosti oceana. Indirektne su - slabljenje Golfske struje u sjevernom Atlantiku i smanjenje temperature zimi u zapadnoj i sjevernoj Europi. Ispričao nam je to dr. Krešo Pandžić, pomoćnik ravnatelja Državnog hidrometeorološkog zavoda iz Službe za opću meteorologiju.

Povod za Vjesnikov razgovor s njime otkriće je znanstvenika britanskog Nacionalnog centra za oceanografiju u Southamptonu, objavljeno u najnovijem broju časopisa Nature. Uspoređujući podatke mjerenja obavljenih 1957., 1981., 1992. i 1998. s prošlogodišnjima, britanski znanstvenici su utvrdili da se jačina hladnog toka Golfske struje koji se vraća iz arktičkih predjela smanjila od 1992. za 30 posto. U istom vremenu je topli krak struje, koji se grana prema Africi, ojačao za 30 posto. Ako bi poremećaj bio trajan, to bi već unutar jednog desetljeća dovelo do pada temperature od jednog stupnja Celzijusa u zapadnoj i sjevernoj Europi. Znanstvenici ne isključuju da je u godinama kada su obavljena mjerenja bilo nekih prirodnih varijacija, pa napominju da su potreban daljnja istraživanja. No, kompjutorski modeli klime već neko vrijeme predviđaju da se Golfska struja u sjevernom Atlantiku može usporiti.

U dijelu sjevernog Atlantika, koji gravitira zapadnoj i sjevernoj Europi, moguće je i snižavanje temperature oceana zbog slabljenja Golfske struje koja donosi topliju vodenu masu iz Meksičkog zaljeva. Slabljenje Golfske struje manifestiralo bi se i na druga oceanska gibanja, a dakako i na živi svijet Atlantika. Golfska struja, koja je većim dijelom posljedica zapadnih i južnih vjetrova, pridonosi da je klima blaža u zapadnoj i sjevernoj Europi, pa čak i u unutrašnjosti Europe gdje se njezin utjecaj osjeća preko tih vjetrova. Tijekom zime ti su vjetrovi, naime, najtopliji na području Europe, jer dolaze s relativno toplog oceana.

»Blag utjecaj Golfske struje, to jest zapadnih vjetrova, postoji zimi i u istočnoj i jugoistočnoj Europi, dakle i u Hrvatskoj. A kada bi zapadni vjetrovi oslabili, moglo bi se i u tim dijelovima Europe zimi osjetiti zahlađenje, ali ne znatno. No ti bi efekti mogli biti poništeni globalnim zatopljenjem«, objašnjava Pandžić. U istočnoj i jugoistočnoj Europi te bi promjene mogle utjecati na atmosfersku cirkulaciju, to jest uhodani ritam prolaska atmosferskih poremećaja (ciklona, anticiklona) mogao bi biti izmijenjen. Jedna od posljedica toga mogla bi biti preraspodjela oborina i tijekom godine i prostorno. »Naime, kod slabljenja zapadnih vjetrova moglo bi se dogoditi da je atmosferskih poremećaja manje, ali kada bi se pojavili bili bi dugotrajniji pa bi se mogla produljiti kišna i sušna razdoblja«, navodi Pandžić.

»Kompjutorski modeli«, ističe, »ne mogu precizno proračunati što bi se zaista dogodilo, no daju neke od mogućnosti uz određena pojednostavljenja stvarnih procesa u sustavu Zemlja - atmosfera«. Unatrag pet do šest godina počeli su se kombinirati atmosferski s oceanografskim cirkulacijskim modelima za dobivanje prognoza vremena i klime. Jednim od takvih modela dobio se i scenarij o mogućim promjenama u jačini Golfske struje, vjetra i temperature zraka u zapadnoj i sjevernoj Europi. Prema kompjutorskim modelima, koje su napravili britanski znanstvenici, kad bi Golfska struja prestala cirkulirati, prosječna temperatura u zapadnoj i sjevernoj Europi pala bi za četiri do šest stupnjeva Celzija. No, znanstvenici drže kako je nevjerojatno da bi ona sasvim prestala cirkulirati.

Kompjutorski modeli klime već neko vrijeme predviđaju da se Golfska struja u sjevernom Atlantiku može usporiti, slično kao u filmu »Dan poslije sutra«. Taj film znanstvenici otpisuju kao čistu fantaziju, jer ne misle da je moguće tako naglo klimatsko zahlađenje kakvo je u njemu prikazano.

Pad prosječne temperature za četiri do šest stupnjeva Prema kompjutorskim modelima, koje su napravili britanski znanstvenici, kad bi Golfska struja prestala cirkulirati, prosječna temperatura u zapadnoj i sjevernoj Europi pala bi za četiri do šest stupnjeva Celzijusa. No, znanstvenici drže kako je nevjerojatno da bi ona sasvim prestala cirkulirati.

Index.hr ,petak, 11.4.2003

Zelena ljevica Hrvatske izrazila je ogorčenje Vladinom odlukom da kroz dopune Pomorskog zakona predloži ukidanje zabrane uplovljavanja u hrvatsko more i luke stranim brodovima na nuklearni pogon ili s nuklearnim oružjem. Zelena ljevica stoga u priopćenju poziva klubove zastupnika u Hrvatskom saboru da odbace taj prijedlog.

"Protivimo se nuklearnom oružju i ulasku Hrvatske u NATO, vojni savez koji je potčinjen interesima jedne velesile", kaže se u priopćenju i dodaje da američka Vlada ne izražava interese američkih građana nego imperijalističke interese krupnog kapitala.

info@alertonline.org OGLASI